

EXPUNERE DE MOTIVE

privind declararea ca municipiu a oraşului TOPLIŢA, judeţul Harghita

Potrivit Legii nr.2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României şi a Legii nr.351/2001 privind aprobarea „Planului de amenajare a teritoriului naţional – Secţiunea a IV –a – Reţeaua de localităţi”, oraşele cu rol deosebit în viaţa economică, social-politică, cultural-ştiinţifică a zonei şi a ţării, precum şi de importanţă interjudeţeană, pot fi organizate ca municipii.

În această ordine de idei propunem declararea oraşului Topliţa ca municipiu, având în vedere următoarele aspecte de natură istorică, demografică, economică, culturală:

1. Oraşul Topliţa este situat în nordul Depresiunii Giurgeului din Carpaţii Răsăriteni pe cursul superior al Mureşului amplasat la confluenţa acestuia cu pârâul Topliţa (colectorul bazinului hidrografic din sudul Masivului Călimani), în prezent zona de nord a judeţului Harghita.

Localitatea are o suprafaţă de 33.829 ha fiind limitrofă cu judeţele Mureş, Bistriţa Năsăud şi Suceava şi constituie totodată nodul rutier al Drumurilor naţionale 15 şi 12, prin care se asigură principala legătură a Sud – Estului Transilvaniei cu zona Moldovei (Neamţ – Iaşi).

Situat în cadrul etajului climatic de munte, bazinul Topliţei este caracterizat printr-un topoclimat de depresiune intramontană, fapt care îi dă un specific turistic deosebit.

Urmele arheologice şi documentele lui Ptolemeu atestă că pe locurile topliţene se afla cetatea dacică Sangidava, atestarea documentară a localităţii datând din anul 1332 (a se vedea vol. JUDEŢELE ŞI ORAŞELE ROMÂNIEI ÎN CIFRE ŞI FAPTE – editat de Departamentul Administraţiei Publice Locale – Bucureşti – 1995, pag.593 – 597).

În decursul vremii şi în ultima perioadă actualul oraş Topliţa a fost centru de plasă (înainte de împărţirea administrativă din 1950), iar după aplicarea Legii nr.5/1950 privind raionarea administrativ-economică a teritoriului R.P.R. a devenit centrul Raionului Topliţa, în cadrul Regiunii Autonome Maghiară Mureş, la care au fost arondate actualele comune Bilbor, Gălăuţaş, Sărmaş, Subcetate, Corbu din judeţul Harghita şi comunele Stânceni, Lunca Bradului, Răstoliţa, Ruşii Munţi, Vătava, Deda, Morăreni din judeţul Mureş. Şi în prezent populaţia acestor localităţi apelează şi beneficiază de o parte a serviciilor şi utilităţilor oraşului Topliţa, în virtutea „obiceiului locului”.

Așezarea geografică, climatul intramontan și resursele naturale conferă localității un specific turistic deosebit, orașul Toplița dispunând în prezent pe lângă dotările hoteliere din centrul localității și de o microstațiune „Bradul”, în care sunt amenajate, pe lângă ștrandul cu apă mezotermală, 8 vile – pensiune, parking și căsuțe de vacanță și se află în curs de construcție un motel cu bază sportivă, toate acestea cu capital integral privat. Alături de acestea turiștii sosiți în localitate au posibilitatea să viziteze două monumente istorice, respectiv „Mănăstirea Doamnei” (construită în anul 1658 de Doamna Safta, soția voievodului Moldovei Gheorghe Ștefan) și Mănăstirea „Sf.Ilie” ctitorită de primul Patriarh al României Miron Cristea, rezervația biosfera „Iezer Călimani”, etc. Totodată localitatea asigură în exclusivitate legătura turistică cu stațiunea Borsec (jud.Harghita) și Durău (jud.Neamț) prin relația CFR – gara Toplița și auto, distanțele fiind relativ scurte până la cele două stațiuni.

Economia orașului este caracterizată de activitatea celor 780 agenți economici, toți cu capital privat integral, specifice fiind activitățile de exploatare și prelucrarea lemnului (cca.70%), încălțăminte, confecții – tricotaje (cca. 5%), cooperatie meșteșugărească (11 %) și comerț (15 %). Exemplificăm agenții economici cu pondere în ocuparea forței de muncă și volumul producției industriale realizate: S.C. ROMTOP INDUSTRIES S.A. profil de tricotaje și confecții, S.C. TOPLIȚANA S.A. – încălțăminte, S.C. FORTOP S.A., S.C. MOBITOP S.A. și S.C. GRUPUL INDUSTRIAL GLIGA – exploatare și prelucrarea lemnului, producție de mobilă și instrumente muzicale; cooperativele meșteșugărești „Munca Colectivă” (profil confecții – îmbrăcăminte) și „Călimanul” (profil prelucrări metalice și produse din lemn); S.C. AUTOTRANSPORT CĂLIMANI S.A. –transport auto persoane și marfă.

În orașul Toplița își are sediul și funcționează instituții publice cu raza de activitate zonală (deservirea localităților limitrofe enunțate mai sus): Judecătoria, Parchetul de pe lângă Judecătoria Toplița, sucursalele băncilor B.C.R., BANC POST, Banca Agricolă, Sucursalele societăților de asigurare ASIROM, ASTRA, ARDAF, OMNIASIG etc., sediile județene ale partidelor politice parlamentare (cu excepția U.D.M.R.).

Având în vedere condițiile geografice specifice zonei de interferență a județelor Harghita, Mureș, Bistrița Năsăud, Suceava și Neamț, în care este amplasat orașul Toplița, potențialul economic și cultural al acestuia, relațiile sale cu localitățile vecine menționate mai sus, precum și perspectivele de dezvoltare ale localității, considerăm că orașul Toplița îndeplinește toate condițiile pentru a fi promovat în categoria municipiilor de importanță interjudețeană, potrivit art.2 din Legea nr.351/2001.

Alăturat se anexează fișa cu principalii indicatori cantitativi și calitativi minimali ai orașului Toplița, întocmită conform Anexei nr.II a Legii nr.351/2001 privind Planul de Amenajare al Teritoriului Național – Secțiune a IV – a – Rețeaua de localități.

Deputați: Valer Dorneanu

Adrian Moisoiu

Senator: Munteanu Tudor-Marius

